ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ: ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಮನ್ವಯ

ಸಂತೋಷ್ ಕುಮಾರ್ ಆರ್.ಎಂ.

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಸಂತ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಕಾಲೇಜು, ಕೋರಮಂಗಲ, ಬೆಂಗಳೂರು.

DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.15123973

ABSTRACT:

ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.ಯವರ 'ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ'ವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನನ್ಯ ಪಂಕ್ತಿಯು, ತತ್ವಪೂರ್ಣವೂ, ಜೀವನಕ್ಕೆ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿದೆ. ಡಿ.ವಿ.ಜಿ ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಈ ಕೇವಲ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯಲ್ಲ, ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ತತ್ತ್ವಚಿಂತನೆಯ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಚಿಂತನಶೀಲತೆ, ತಾತ್ತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅರಿವು, ಮಾನವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಾಗಿವೆ.

ಈ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ತತ್ವೋಪದೇಶಗಳು ಸಂಕಲಿತವಾಗಿವೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏರಿಳಿತಗಳು ಸಹಜ, ಆದರೆ ಮಾನವನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ನೈತಿಕತೆ ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕವಿ ಬಹಳ ಸರಳ ಹಾಗೂ ಗಂಭೀರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅವಗಾಹನ, ಜೀವನದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೃದಯಂಗಮಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ, ನಿಜವಾದ ಮೌಲ್ಯಪ್ರದ ಜೀವನದ ರೂಪಶಿಲ್ಪ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕಗ್ಗವೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ ಅವರು ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯಮಯ ಬದುಕಿನ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸನಾತನ ತತ್ತ್ವಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಕ್ತಿಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಣೀಯವಾದ ಮಾರ್ಗ, ಚಾತುರ್ಯಯುತ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜೀವನಪದ್ಧತಿ, ದೈಹಿಕ–ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಸಮತೋಲನ, ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಕಾವ್ಯಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಾರುತ್ತವೆ. ಕವಿಯ ಮನೋಭಾವ ಅವನಂತಹ ವಿದ್ವಾಂಸನ ತತ್ತ್ವಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಜೀವನದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ.

ಈ ಲೇಖನವು 'ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ' ಕೃತಿಯಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿರುವ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ, ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ತತ್ತ್ವಚಿಂತನೆಯ ಪಾತ್ರ, ಮಾನವೀಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ, ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಸಹಜ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯು ಕೇವಲ ಓದುವಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲ, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ, 'ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ' ಕೇವಲ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಕಾವ್ಯವು ನಿಜವಾದ ಜೀವನದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡುವ ತತ್ತ್ವಮಯ ಪ್ರವಚನವಾಗಿದೆ. ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಚಿಂತನೆಗೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನು ನೀಡುವ ಈ ಕೃತಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಜೀವನವನ್ನು ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅರ್ಥೈಸುವ ವಿಕಸನಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಉಣಬಡಿಸುತ್ತದೆ.

KEYWORDS:

ಜೀವನದ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಮಾನವೀಯತೆ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ, ತತ್ವಜ್ಞಾನ.

ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ (ಡಿ. ವಿ. ಜಿ) ನವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಮಹಾನ್ ಚಿಂತಕರು, ಕವಿ ಹಾಗೂ ತಾತ್ವಿಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯು ತಾತ್ವಿಕತೆ, ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. 'ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ' ಅಂದರೆ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ, ಜೀವನದ ಅನುಭವದ ಮುತ್ತುಗಳೆನ್ನಬಹುದು. ಕಗ್ಗವು ಜೀವನದ ತಾತ್ವಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನೇಕ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯಂತೆ, ಜೀವನದ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯವು ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಗತ್ತು ಅಸ್ಥಿರತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸತತ ಪರಿವರ್ತನಶೀಲ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ನಾವು ಅದರ ಅನಿತ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಜೀವಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಆತ್ಮವನ್ನು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪೋಷಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಆತನು ಪರಿಪೂರ್ಣನಾಗುವನು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನವನ ಬಾಳು ನಿರಂತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ದುಃಖ, ಸಂತೋಷ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮಭಾವದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ.

ಡಿ. ವಿ. ಜಿಯವರ ''ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ'' ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ತಾತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದ ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಕಗ್ಗದ ಸಂದೇಶಗಳ ಸಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತತೆ ಪಡಿಸುವುದೇ ಈ ಪ್ರಬಂಧದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಕಗ್ಗವು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾರುವ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಂತಿದೆ. ಮನುಷ್ಯನು

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಧರ್ಮ, ನೀತಿ, ಸದಾಚಾರಗಳು ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಾಣಬಹದು. ಸತ್ಯ, ಧೈರ್ಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಎಂಬ ನೈತಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಡಿ. ವಿ. ಜಿ ಅವರ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಹನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ತಾಳ್ಮೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸದಾ ಸತ್ಯನಿಷ್ಠನಾಗಿರಬೇಕು. ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಪರೋಪಕಾರದ ಮನೋಭಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನೈತಿಕ ಭಾವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವ ಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಕುಟುಂಬ, ಸಮಾಜ, ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೀತಿ, ದ್ವೇಷ ಹಾಗೂ ಮುಂತಾದ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿನ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಜೀವನದ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳು "ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮ, " "ಸಮತ್ವ, " "ಧ್ಯಾನ, " ಮತ್ತು "ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ ಸೇವೆ" ಎಂಬ ಸಂದೇಶಗಳು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತವೆ. 12 ನೇ ಶತಮಾನದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನ "ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ" ಎಂಬ ತತ್ವವು ಗುಂಡಪ್ಪನ ಸಹಜ ಬದುಕಿನ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯ "ನಾನೇನೂ ಕೆಡಲಿಲ್ಲ, ಲೋಕವೇನೂ ಕೆಡಲಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ವಚನ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ"ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ"ಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ "ಭಜಗೋವಿಂದಂ" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಅನಿತ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾರಿರುವುದರಿಂದ, ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುವಬರುವ ನಿತ್ಯಾನುಭವಕ್ಕೂ ಸಾಮ್ಯತೆ ಇದೆ. ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ "ನಿಮ್ಮ ಕಥೆಯ ಹುಬ್ಬು ನೋಡು, ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು"(ಕನಕದಾಸ) ಎಂಬ ವಚನ ಜೀವಿತದ ಸರಳತೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಪುರಂದರದಾಸರ "ನೀನಂಬುವ ಏಣಿಗೇ ನೀನೇ ಹತ್ತಿ ನೋಡು" ಎಂಬ ದಾಸರ ಪದಗಳು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ' ಮತ್ತು 'ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ'ಯ ತತ್ವಗಳು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿವೆ.

ರೋಮನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಮಾರ್ಕಸ್ ಆರೆಲಿಯಸ್ (ಸುಮಾರು 2 ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಜಗತ್ತು ಕಂಡ ಮಹಾನ್ ದಾರ್ಶನಿಕ ದೊರೆ ಮಾರ್ಕಸ್ ಅರೀಲಿಯಸ್. ಆತ ಬರೆದ ಮೆಡಿಟೇಶನ್ಸ್ ಸ್ಟಾಯಿಕ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯ ಕೃತಿ. ನಾಲ್ಕು ತತ್ವಗಳಾದ ಧೈರ್ಯ,

ಶಿಸ್ತು, ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ವಿವೇಕದ ಸಾರವನ್ನು ಈ ಕೃತಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.)ನ ಮೆಡಿಟೇಶನ್ಸ್ ಸ್ಟಾಯಿಕ್ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹನೆ, ಸಮತ್ವ, ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಶಾಂತಿ ಎಂಬ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ "ಮೌನದಿಂದ ಮುನಿಯದಿರು, ಚಿಂತೆಗಿಂತೆ ಬಿಡು", ಎಂದು ಬಲವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈತನ ತತ್ತ್ವ ಸ್ಟೋಯಿಸಮ್‌ನ "Amor Fati" (fate ನ ಸ್ವೀಕಾರ) ಮತ್ತು "Ataraxia" (ಸಾಮರಸ್ಯದ ಮನೋಭಾವ) ಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತದೆ. ಈತನ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕಲಿಯಬೇಕು, ಏಕೆಂದರೆ ಹೊರಗಿನ ಜಗತ್ತನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಹನೆಯ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿಯೇ ತೋರುವುದು.

ಫ್ರೈಡ್ರಿಕ್ ನೀಚೆ (1844–1900) ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಭಾವಿ ಚಿಂತಕರು. ಅವರ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಜ ಜೀವನ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಅದೃಷ್ಟದ ಸ್ವೀಕಾರ, ಹಾಗೂ ಮಾನವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರಗಳು ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನ "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ" ದಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಫ್ರೈಡ್ರಿಕ್ ನೀಚೆ Friedrich Nietzsche) Überme ತತ್ತ್ವ ಎದ್ದು ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ, ಭಯವಿಲ್ಲದ, ಮತ್ತು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಹೊಂದಿದೆ. "ನೀನೇ ನಿನ್ನ ದಾರಿ ಕಂಡುಹೋಡು" ಎಂಬ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ ತತ್ವ ಮತ್ತು ನೀಚೆಯ Übermensch ತತ್ತ್ವ ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಕೆಯ ತತ್ತ್ವಗಳಾಗಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ "ಮನುಜನಾದ ಮೇಲೆ ಪರದಾಳದ ಬೇಡ; ನಿನ್ನ ಬಲ ನಿನ್ನೊಳಗೇ ಇರುವುದು ಅರಿಯಬೇಕು" ಎಂಬ ಕಗ್ಗದ ವಚನಗಳು ನೀಚೆಯ "Become who you ore" ಎಂಬ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿವೆ. "Amor Fati" ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ತತ್ತ್ವ ಹೋಲಿಸುತ್ತದೆ: "ಬಂದ ಹಾಗೆ ತಾಳು, ಬದುಕು ಸರಳ ಮಾಡಿ" ಎಂದು ಸರಳವಾಗಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೀಚೆ "That which does not kill us makes us stron–ger" (ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊಲ್ಲದಂಥ ಅನುಭವಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಲವಂತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ) ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು "ಸಂಕಟವೇ ನಿನ್ನ ಗುರು, ಅದು ನಿನ್ನನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ" ಎಂಬ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ನೀಚೆಯ "God is Dead" ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ 'ನೈತಿಕತೆಯ ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ' ಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ "ಪರಂಪರೆಯ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ

ಬದುಕಿನ ತತ್ತ್ವ"ಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. "ಗುರುವೆ ತೋರಿದ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆಯಬೇಡ, ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಡು" ಎಂಬ ಮಾತು ಮಹೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ನೀಚೆಯು ಒತ್ತಿಹೇಳುವ "Self–determined Morality" (ಸ್ವತಂತ್ರ ನೈತಿಕತೆ) ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ "ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣು ಕಡ್ಡಿ ಬೆಳಕು" ಎಂಬ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ವಿಲಿಯಂ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ (William Shakespeare) ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಹಜತೆ, ಅದೃಷ್ಟ, ಹಾಗೂ ಜೀವನದ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಗಳ ಕುರಿತ ತತ್ತ್ವಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, "Hamlet" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್ ತನ್ನ ಜೀವಿತದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ದ್ವಂದ್ವವು "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ" ದಲ್ಲಿ ಬರುವ "ನಿನಗೆ ಬೇಕಾದ ದಾರಿ ನೀನೇ ಕಂಡುಹೋಡು" ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. "All the world's a stage..." (As You Like It) ಎಂಬ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ನ ಮಾತು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ "ಬದುಕು ಒಂದು ರಂಗಭೂಮಿ" ಎಂಬ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿದೆ ಎಂದೆನಿಸುವುದು.

ಲಿಯೊ ಟೋಲ್ಸ್ಟಾಯ್ (Leo Tolstoy) ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಬದಲಾವಣೆ, ಜೀವನದ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಸಹಜತೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. "A Confession" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು "ಮಾನವ ಜೀವನದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಸಾರ್ಥಕತೆ" ಕುರಿತು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ "ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಶೋಧನೆ"ಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ. "War and Peace" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹನೆ, ತ್ಯಾಗ, ಹಾಗೂ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ "ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಪರೋಪಕಾರ" ತತ್ವಕ್ಕೆ ಸನಿಹವಾಗಿದೆ.

ರಾಲ್ಫ್ ವಾಲ್ಡೋ ಎಮರ್ಸನ್ (Ralph Waldo Emerson) ತನ್ನ "Self–Reliance" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ "ಸ್ವತಂತ್ರ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ" ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ "ನಿನ್ನ ಬಲ ನಿನ್ನೊಳಗೆ, ನಿನ್ನ ದಾರಿ ನೀನೇ ಹೋಡು" ಎಂಬ ಸಂದೇಶವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹ್ಯೂರ್ಮನ್ ಹೆಸ್ಸೆ (Hermann Hesse)ಯ "Siddhartha" ಕಾದಂಬರಿ "ಜೀವನದ ಶೋಧನೆ, ಆತ್ಮಜ್ಞಾನ, ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಶಾಂತಿ" ಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ "ಜೀವನವನ್ನು ಹೃದಯದಿಂದ ಅನುಭವಿಸು" ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಡೇಲ್ ಕಾರ್ನೆಗಿ (Dale Carnegie)ಯ "Don't worry about what you can't control" ಎಂಬ ತತ್ವವು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ "ಚಿಂತೆಗಿಂತೆ ಬಿಡು, ಜೀವನ ನಯವಾಗಿ ನಡು" ಎಂಬ ತತ್ವದ ಪ್ರತಿರೂಪದಂತೆ ತೋರುವುದು.

ಹೀಗೆ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜೀವನದ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಸಹನೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ, ಸಮತೋಲನ, ಮತ್ತು ಪರೋಪಕಾರ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಸ್ಟೋಯಿಕ್ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ನೀಚೆ, ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಲಿಯೋ ಟಾಲ್ಸ್ಟಾಯ್, ಎಮರ್ಸನ್, ಹೆಸ್ಸೆ – ಇವರೆಲ್ಲರ ತತ್ವಗಳೂ ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ ತತ್ತ್ವಗಳಿಗೆ ಸಾಮ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ"ವು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವೀಯ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಭಾಗವೂ ಹೌದು ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿ. ವಿ. ಜಿರವರ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯು ನಮಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಹೆಮ್ಮೆ ತರಿಸುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು:

ಡಿ. ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರ "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ" ಕೃತಿ ಜೀವನದ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸುಂದರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಾನವೀಯತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ತ್ಯಾಗ, ಸಹನೆ, ಸತ್ಯನಿಷ್ಠೆ, ಹಾಗೂ ಸಹಜ ಜೀವನ ಮುಂತಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಕಾವ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

1. ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಮಹತ್ವ: "ಸತ್ಯವೊಂದೆ ಬಲ, ದಾರಿ ಸರಿಯಾದರೆ; ಮೌನವೇನು? ಮಾತೇನು? ಮುನ್ನಡೆ ತಾನೇ!; ಮೋಸದ ಮಾತಿಗೆ ಮೆರಗು ಬೀಳದು; ನಿಯಮ ನಡಿಗೆಗೆ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪದು"! ಎಂಬ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವೇ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲ, ಸತ್ಯವೇ ಬಲಶಾಲಿ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಡೆತಡೆಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೀತಿ, ಕಪಟ, ಮೋಸದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ನೀತಿಯ ಮಾರ್ಗ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯುತವಾದುದು. ಸತ್ಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವನು ಮಾತಾಡಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಮೌನವಿರಬೇಕೋ ಎಂಬ ಆತಂಕವಿಲ್ಲ. ಅವನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ಸತ್ಯದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ, ಆದುದರಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಏನೆನಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೋಸದ ಮಾತುಗಳು ಅಲ್ಪಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊಳಪು ಕಾಣಬಹುದು, ಆದರೆ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಳ್ಳು, ವಂಚನೆ, ಮತ್ತು ಮೋಸದ ಮಾತುಗಳು ಯಾಕೋ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಚಮಕಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಸತ್ಯವೇ ಜಯಶಾಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಸಮರ್ಪಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನೈತಿಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ, ಅವನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯಪರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಗೊಂದಲಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅವನು ಧೃಡಚಿತ್ತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

2. ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಪರೋಪಕಾರ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗದ ಮನೋಭಾವ: ಡಿ. ವಿ. ಜಿಯವರ "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ" ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಪರೋಪಕಾರ ಎಂಬ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತವಾದ ತತ್ವವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. "ಪರೋಪಕಾರಃ ಪುಣ್ಯಾಯ, ಪಾಪಾಯ ಪರಪೀಡನಮ್" (ಪರೋಪಕಾರ ಪುಣ್ಯ, ಇತರರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಪಾಪ) ಮಾನವ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಪರಹಿತಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯೇ ಪುಣ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನದ ಗುರುತಾಗಿದೆ. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

"ಮರದುಳಿಹುದು ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಮರದಿ; ಕೈದುರುಳಿಹುದು ಹೊತ್ತರೆಂದು ತನು; ಪರಹಿತಗಲ್ಲದ ಜೀವನೆನುತಂ?; ಸಿರಿನಂದನೇ ನಿನಗೆ ಮಂಕುತಿಮ್ಮ!" – ಡಿ. ವಿ. ಜಿ. ಯವರು ತನ್ನ ಹಣ್ಣು, ಹೂ, ನೀರು, ನಸುಕಿನ ನೆರಳು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬದುಕುತ್ತದೆ. ಮಾನವನೂ ಮರದಂತೆ ಪರೋಪಕಾರ ಮಾಡುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯ ಜೀವನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಜೀವನವು ವ್ಯರ್ಥ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತತ್ವವು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ಯವರ ಜೀವನವೇ ಪರೋಪಕಾರದ ಸಾಕಾರ ಎಂಬಂತಿದೆ.

ತ್ಯಾಗವೆಂದರೆ ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ತಾನು ಬಲಿಕೊಡುವುದು. ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧರ್ಮವೆಂದು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. "ಜೀವಕೋಟಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆಂದು ಸತ್ತೆ; ಅಜರಾಮರನಾದನು ಗಾಂಧಿ; ಅರಿವುದೆಂಬುದು ಕಳೆದುಹೋದರೆ; ಮರಳಬಹುದೆ ಜೀವನಕೆ? ಮಂಕುತಿಮ್ಮ!" ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಐಶಾರಾಮಿ ಬದುಕು, ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಿ, ಜನಾಂಗದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವತ್ಯಾಗಿಯಾಗಿ ಬದುಕಿದರು. ತ್ಯಾಗದ ಜೀವನವೇ ಅಜರಾಮರತೆ (ಅಂದರೆ ಶಾಶ್ವತ ಗೌರವ)ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರವರು ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಗೆ ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೆಳಕು ತಲುಪಿಸಲು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅಜರಾಮರಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕು ಎಂದು ತ್ಯಾಗದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು ಬದುಕುವುದು ಲೇಸು ಎಂಬ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. "ಜೀವನದ ಅರ್ಥ ಸ್ವಂತ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಇತರರ ಜೀವನ ಬೆಳಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇದೆ!" ಇತರರಿಗಾಗಿ ಬದುಕುವುದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕೂಡ ಇತರರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಾಗಬೇಕು. ಪರೋಪಕಾರ, ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರೇಮವೇ ಜೀವನದ ಉನ್ನತ ಧ್ಯೇಯವಾಗಬೇಕು. ಈ ನಡವಳಿಕೆಯು ನಮಗೆ ನಿಜವಾದ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

3. ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಹನೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷಮೆ: "ಸಹನೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷಮೆ – ಮಾನವನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಸ್ತಂಭಗಳು!" ಇವು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೈತಿಕವಾಗಿ ಬೆಳಸುವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ಸ್ತಂಭಗಳಾಗಿವೆ. ಎಂಬ ಮಾತು ಅಕ್ಷರಷಃ ಸತ್ಯ. ಮಾನವನು ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು 'ಸಹನೆ' ಮತ್ತು 'ಕ್ಷಮೆ' ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಸಹನೆ ಎಂಬುದು ಜೀವನದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಗುಣ, ಇದು ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಜವಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅದೇ ರೀತಿ, ಕ್ಷಮೆ ನೈತಿಕ ಉನ್ನತಿಯ ಸಂಕೇತ. ಅದು ಹಳೆಯ ದ್ವೇಷ, ಅಸಮಾಧಾನ, ಮತ್ತು ಕೋಪವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ, ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ತರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಜೀವನದ ಮಹತ್ವದ ಅಂಗಗಳಾಗಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಹನೆಗೆ ಪರ್ವತದ ಸ್ಥಿರತೆ, ಸಾಗರದ ಆಳ, ಮತ್ತು ಗಾಳಿ ಸಹಿಸುವ ಮರಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಕ್ಷಮೆ ತಾಳ್ಮೆಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ ರೂಪ, ಅದು ಮಾನವನ ಒಳಗಿನ ಅಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ಅಸಹನೆಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಹನೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷಮೆ ಇಲ್ಲದ ಜೀವನ ಸಂಘರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಜೀವನ ಮನಃಶಾಂತಿ, ಸೌಹಾರ್ದತೆ, ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ" ಈ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಪದ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಲಭ ಮತ್ತು ಸರಳವಾಗಿ ಮನಗಾಣಿಸುವ ಅಪೂರ್ವ ಕೃತಿ. ಈ ವೈಚಾರಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಡಿ. ವಿ. ಜಿಯವರ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

"ಮಿಂಚಿಹೋದರೆ ಗುಡುಗು ಕುಣಿಯದು; ಕೆಣಕಿದರೇನು ಕೆರಳದು ಪರ್ವತ; ಸಾಹಸ ಸವಿಯುವ ಹಾದಿಯಲಿ ನಿನ್ನ; ಸಮತೆ ನುಡಿಯುತ ಬಾಳು, ಮಂಕುತಿಮ್ಮ!" ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಪ್ರತಿಕೂಲತೆಗಳು, ಆಕ್ಷೇಪಗಳು, ಮತ್ತು ಅವಹೇಳನಗಳು ನಮ್ಮ ನಿಲುವಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸಂದೇಶ. ಮಿಂಚು ಬಂದಾಗ ಗುಡುಗು ಹೇಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸದೇ ತಾನಾಗಿಯೇ ತನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಯಾವುದೇ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಮಾತುಗಳು, ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಅಥವಾ ಘಟನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕುಂದಿಸಬಾರದು. ಪರ್ವತವನ್ನು ಕೆಣಕಿದರೂ ಅದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿಯದೆ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೇಗೆ ಸಹನೆ ಮತ್ತು ನೈತಿಕತೆಯ ಗುಣವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆಯೋ

ಹಾಗೆ ಸಮಾಜದ ಟೀಕೆ, ಅವಹೇಳನ, ಅಥವಾ ಅಪಮಾನಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕೋಪಗೊಂಡು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಬೇಡಿ; ಬದಲಾಗಿ, ಪರ್ವತದಂತೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ, ಬದಲಾಗದೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಿ. ಎಂಬ ಸಂದೇಶ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಸಮಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವನವೆಂಬುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಅದು ನಿರಂತರ ಅಡೆತಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಧೈರ್ಯ, ಸಹನೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಜೀವನವು ಉನ್ನತಿಗೇರಬಹುದು. ಸಮತೆ ಎಂದರೆ ಸಂತುಲಿತ ಜೀವನದ ತತ್ವ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ, ಸಮತೋಲನ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಉತ್ಸಾಹ ಅಥವಾ ಅತಿಯಾದ ನಿರಾಶೆ ಎರಡನ್ನೂ ತೊರೆದು, ಸ್ಥಿರತೆಯಿಂದ, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಬದುಕಬೇಕು. "ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸಬಹುದು, ಮಳೆ ಸುರಿಯಬಹುದು–ಆದರೆ ನಾವು ಪರ್ವತದಂತೆ ಅಚಲರಾಗಿರಬೇಕು!" ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಹನೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಣಗಳು ಕ್ರೋಧ, ದ್ವೇಷ, ಮತ್ತು ವಿದ್ವೇಷವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಹೃದಯ ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ, ಸ್ನೇಹ ಸೌಹಾರ್ದತೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ವೇಗದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಹನೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷಮೆಯ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ನಿಜವಾದ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದರೆ, ಜೀವನ ಸುಖಮಯವಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಉಚ್ಛ ಶಿಖರ ತಲುಪುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

4. ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿವೇಕತೆ: "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ" ದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಜೀವನದ ನೈತಿಕ, ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯಲ್ಲಿ "ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿವೇಕ" ಎಂಬ ಮಹತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹಲವು ಪದ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಅರಿವು, ಆದರೆ ವಿವೇಕವೆಂದರೆ ಅದರ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ ಬಳಕೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದರ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಯೋಗ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ವಿನಾಶವೂ ಆಗಬಹುದು.

ಡಿ. ವಿ. ಜಿಯವರು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕತ್ತಲೆಯಂತೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜ್ಞಾನವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ, ದಯೆಯಿಂದ, ಮತ್ತು ಶಾಂತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಬಳಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಅಗತ್ಯ.

ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನ ಅಹಂಕಾರ, ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಮತ್ತು ದೋಷಪೂರಿತ ನಿರ್ಧಾರಗಳತ್ತ ಒಯ್ಯಬಹುದು.

"ಜ್ಞಾನವಿದ್ದು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಲ್ಲದವನೆ; ಮೂಢನಂತಾಗವನು, ನೋಡು ಮಂಕುತಿಮ್ಮ!" ಎಂಬ ಸಾಲು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದುದು. ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸದೆ ಅಹಂಕಾರದ ದಾಸನಾದರೆ, ಆ ಜ್ಞಾನ ನಿರರ್ಥಕ. ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಜ್ಞಾನ ರಾಜಕಾರಣ, ಯುದ್ಧ, ಮತ್ತು ಸಂಕುಚಿತ ಚಿಂತನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ

(1) ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡರ "ಯಯಾತಿ" ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ 'ಯಯಾತಿ' ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸ್ವಾರ್ಥದ ದಾಸನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಯೌವನವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ತನ್ನ ಪುತ್ರನನ್ನು ಯೌವನ ವಾಪಸ್ ಕೊಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ತೀರ್ಮಾನ ಅವನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಬಂದದ್ದಾದರೂ, ಅದು ವಿವೇಕಶೂನ್ಯವಾದಂತೆ.

(2) ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಅಪಾರ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಜ್ಞಾನವಿದೆ, ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ವಿವೇಕದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅಹಂಕಾರದ ಕಾರಣದಿಂದ ದುರ್ಯೋಧನನ ಜೊತೆ ನಿಂತು, ಅರ್ಜುನನ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹಿತಕರ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸದೆ, ದುಷ್ಟರ ಪರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು "ಕಗ್ಗ"ದಲ್ಲಿ "ಮೋಸದ ಮಾತಿಗೆ ಮೆರಗು ಬೀಳದು, ನಿಯಮ ನಡಿಗೆಗೆ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪದು" ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

"ಮರೆಮಾಚುವುದು ತಮಸು, ಬೆಳಕು; ಹರಡುವುದು ಹಿತಜ್ಞಾನವದು; ಮರೆಯಲು ಮರೆಯುವುದೆಂಬುದು; ಅಜ್ಞಾನರ ಕ್ರೀಡೆ, ಮಂಕುತಿಮ್ಮ!" ಜ್ಞಾನವು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟದ್ದಾಗ ಅದು ನಿರರ್ಥಕವಾಗುವುದು. ಹಿತಕರವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನೇ ಚಿಂತನೆಗೆ ತಂದು, ಅದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಜ್ಞಾನವು ನಿರ್ಥಕವಾಗುವುದು. ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಚಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಜ್ಞಾನೋತ್ಸುಕರು ಸತ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲು ಇವು ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗುತ್ತವೆ, ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸದ, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ, ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

5. ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿಭಾವ: ಡಿ. ವಿ. ಜಿ ಅವರ "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ" ಎಂಬ ಕೃತಿ ಮಾನವ ಜೀವನದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ದೀಪ್ತವಾಗಿಸುವ ಅಮೂಲ್ಯ

ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ 'ಸರಳತೆ' ಮತ್ತು 'ತೃಪ್ತಿ' ಎಂಬುದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಮೌಲ್ಯಗಳೆಂದು ಅವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದನ್ನು ಅವರು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. "ಅತಿ ಆಸೆ ಜೀವನದ ಶತ್ರು" ಎಂಬುದನ್ನು "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ" ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಆಸೆ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾಗಿ ಸಂಪತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತವೆ.

"ಮಿತಿಯಾಗಲಿ ಭೋಗ, ಮಿತಿಯಾಗಲಿ ಮೋಹ; ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಮಂಕುತಿಮ್ಮ!" ಎಂಬ ಪದ್ಯವು ಅತಿ ಆಸೆಯು ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನೇ ತರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಸಂತೋಷವು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಹಗರಣವಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಎಟುಕದಿರುವುದಲ್ಲ ಅದು ನಮ್ಮ ಆಂತರಿಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಬಟ್ಟೆ, ಊಟ, ನೆಲೆ, ಈ ಮೂಲಭೂತ ಅಗತ್ಯಗಳ ಸುಖವೇ ಜೀವನದ ಸತ್ಯ ಸಂತೋಷ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಗ್ಗವು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ. "ಜೀವನ ಸುಲಭವಲ್ಲ, ದಾರಿ ನೇರವಲ್ಲ; ಬಾವಿ ತುಂಡೆನಿಸಬೇಡ, ಮಂಕುತಿಮ್ಮ!" ಎಂಬ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸದಾ ಸುಲಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಳ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ದಾರಿ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಅತೃಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಬದುಕನ್ನು ಕಠಿಣಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಗ್ಗವು ಸರಳತೆ, ತೃಪ್ತಿಭಾವ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅತಿ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಅಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ಭೌತಿಕ ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನು ತೊರೆಯುವಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ, ಸುಖ ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಭಾವವಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

6. ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ: "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ"ವು ಮಾನವ ಜೀವನದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮನದಟ್ಟಾಗಿಸುವ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿ. ಸಹಾನುಭೂತಿ (compossion) ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ (love) ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಭಾವನೆಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬದುಕನ್ನು ಹಸನುಮಯಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಗಳು. ಮನುಷ್ಯನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸಮಾಜದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಸಹನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನಿರ್ಧಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಡಿ. ವಿ. ಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕಗ್ಗದ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ – ಸಮಾಜದ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಶಕ್ತಿಗಳು. ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ "ಪ್ರೀತಿಯು ಜಗತ್ತಿನೆಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಹರಿಯಬೇಕು. " ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸೌಹಾರ್ದತೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕಾವ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

"ಹೃದಯ ಮೃದುಗೊಳಿಸು, ಕಲ್ಲಾಗದಿರೋ; ಹಸಿವು ತೀರಿಸುವ ಕೈ ಅಗಲದಿರೋ; ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಬೆಳಕು ಬಿಸಿಯಾಗಲಿ; ಅರುಳಾಗಿರಲೆ, ಮಂಕುತಿಮ್ಮ!" ಇಲ್ಲಿ ಹೃದಯದ ಮೃದುಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೃದಯ ಮೃದುಗೊಳಿಸು, ಕಲ್ಲಾಗದಿರೋ ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸು ಕಲ್ಲಿನಂತಾಗಬಾರದು – ಅದು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಮೃದುವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಲ್ಲದ, ಕಠೋರ ಮನಸ್ಸು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಕಲ್ಲಿನಂತಾದರೆ, ಅದು ಇತರರ ನೋವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಲಾರದೆ, ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಒಲವು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಿಸುವದಾದರೆ,

(1) ಪಂಪನ "ಆದಿಪುರಾಣ" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಭಗೀರಥನು ಗಂಗೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ತರಲು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದು ಮೃದುಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಬುದು ಹಾಗೂ ಪರರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವ ಗುಣವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ತೋರುವುದು. ಹಸಿವು ತೀರಿಸುವ ಕೈ ಅಗಲದಿರೋ ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಭಾವನೆಗೆ ಸೀಮಿತವಿರಬಾರದು, ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ, ಹಸಿವಾದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವವೇ ನಿಜವಾದ ಮನುಷ್ಯತ್ವ. ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಬೆಳಕು ಬಿಸಿಯಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ಪ್ರೀತಿ ಎಂಬ ಬೆಳಕು ಸಮಾಜಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಗುವಂತಿರಬೇಕು. ಆ ಪ್ರೀತಿ ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿಯಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿ, ಇತರರಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಚೈತನ್ಯ ನೀಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಉದಾಹರಿಸುವುದಾದರೆ,

(2) ಕುವೆಂಪು ಅವರ "ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನ" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಹೃದಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದನೋ.. ಹಾಗೆಯೇ ರಾಮನಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿ, ದಯೆ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯು ಸರ್ವರೂ ಹೊಂದರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಅರುಳಾಗಿರಲೆ, ಮಂಕುತಿಮ್ಮ ಎಂಬ ಸಾಲು ದಯೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು, ದಯೆಯ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಸದಾ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಸದಾಶಯವನ್ನು, "ಅರುಳಾಗಿರಲಿ" ಎಂಬುದು ಪರೋಪಕಾರ, ದಯೆ, ಪ್ರೀತಿ, ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು – ಎಲ್ಲವೂ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ತೋರುವುದು. "ಮನುಷ್ಯನ ಹೃದಯ ಮೃದುವಾಗಿರಬೇಕು; ಪರನೋವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಚೈತನ್ಯಶೀಲವಾಗಿರಬೇಕು; ಪ್ರೀತಿ

ಮತ್ತು ದಯೆ ಹರಡುವುದರಿಂದಲೇ ಜೀವನದ ಸಾರ್ಥಕತೆ!" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಜೀವನದ ಪರಮೋನ್ನತ ಮಾನವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಸಮಾರೋಪ:

ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಜೀವನದ ಅಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ, ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ, ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಬದ್ಧತೆ, ಜೀವನವನ್ನು ಸಮತೋಲನದಿಂದ ಎದುರಿಸುವ ಗುಣಗಳು ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ಗುರಿ ಕೇವಲ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಯಶಸ್ಸಲ್ಲ, ಸಮಗ್ರ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಮಾನವ ತತ್ವ, ಅಹಂಕಾರವಿಲ್ಲದ ನಿರಾಳ ಜೀವನ, ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಸಮಕಾಲೀನಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಆಧುನಿಕ ಯುವಪೀಳಿಗೆಗೆ "ಕಗ್ಗ"ದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನಡೆ, ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ, ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಹಾಗೂ ನಿರ್ಧಾರಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಗ್ಗದ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ, ಮತ್ತು ಜೀವನಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ"ದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಕಗ್ಗದ ತಾತ್ಪರ್ಯವನ್ನು, ಸಾರವನ್ನು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ವೈಚಾರಿಕ ಮನೋಭಾವಗಳಿಂದ ಸಹೃದಯರು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಓದಲೇಬೇಕಾದ ಈ ಕೃತಿ ಅಮೋಘ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕಾವ್ಯ ಕೃತಿಯು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಇದರ ತತ್ವಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾದವು, ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಹವು.

ಒಟ್ಟಾರೆ "ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ" ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯು ಜೀವನ ದರ್ಶನಗಳನ್ನು, ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು, ಮಾನವ ಸಂಬಂಧಗಳ ತಳಹದಿಯನ್ನು, ತಾತ್ವಿಕತೆ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕತೆಯ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಜೀವನದ ಪರಮೋನ್ನತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಾರುವ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ಕೃತಿ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ಗುಂಡಪ್ಪ ಡಿ.ವಿ., (1954), ಕಗ್ಗದ ತಾತ್ಪರ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ಪುಟ್ಟೇಗೌಡ ಎಚ್.ಎಲ್., (1971), ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ: ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
3. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹೆಗಡೆ, (1985), DVG's Mankuthimmana Kagga: A Philosophical Perspective, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಮೂರ್ತಿ ಎಚ್.ಎನ್., (1992), ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ: ಜೀವನ ದರ್ಶನ,
5. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್ ಎನ್., (2001), ಕಗ್ಗದ ಸಾರಾಂಶ, ಜ್ಞಾನಭಾರತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
6. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶರ್ಮಾ, (2005), Mankuthimmana Kagga: A Spiritual Guide to Life, ಹನುಮಂತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
7. ಹರೀಶ್ ಎಸ್.ಎಸ್., (2010), ಕಗ್ಗ: ಕನ್ನಡದ ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.